

ΣΤΑΘΗΣ ΠΑΡΑΣΚΕΥΟΠΟΥΛΟΣ Α.Τ.Ε.

Καραϊσκάκη 140-144 Πάτρα

Τηλ : 2610-620460

Φαχ : 2610-240476

e-mail : parasks@otenet.gr

ΟΡΘΗ ΕΠΑΝΑΛΗΨΗ

ΠΡΟΣ

ΒΗΜΑ ΜΕΛΩΝ ΣΑΤΕ

ΘΕΜΑ : Υπερβολικές εκπτώσεις : σκέψεις και προτάσεις

- 1) Είναι φανερό σε όλους ότι η παρατεταμένη οικονομική κρίση στη χώρα μας έχει πλήξει καίρια και τον κλάδο των κατασκευών γενικά και ειδικότερα τις εργοληπτικές επιχειρήσεις μικρές, μεσαίες και μεγάλες.

Η λήξη του ΕΣΠΑ, η αδυναμία εκκίνησης του CES (νέο ΕΣΠΑ) και η ελαχιστοποίηση του εγχώριου Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων έχει οδηγήσει σε δραματική μείωση του κύκλου εργασιών των επιχειρήσεών μας. Αυτό έχει σαν φυσική συνέπεια την διόγκωση του ανταγωνισμού για την αναδοχή των ελάχιστων έργων που δημοπρατούνται , ο οποίος εσχάτως έχει πάρει άγριες διαστάσεις με τις εκπτώσεις να έχουν εκτιναχθεί για την ώρα στην δεκάδα του εξήντα και άνω.

Για το νοσηρό αυτό φαινόμενο πέραν της ανεργίας ευθύνεται το διάτρητο θεσμικό πλαίσιο(μελέτης-δημοπράτησης-επίβλεψης) των δημοσίων έργων και το οποίο καμία ρύθμιση εδώ και πολλά χρόνια δεν κατάφερε επί της ουσίας να θίξει. Ούτε η πολιτεία αλλά ούτε και οι εργοληπτικές οργανώσεις δεν κατάφεραν ποτέ , ούτε καν και σήμερα που τα πάντα κλυδωνίζονται σ'αυτή τη χώρα , να σταθούν στο ύψος των περιστάσεων για τολμηρές ρήξεις και αλλαγές στο θεσμικό πλαίσιο παραγωγής δημοσίων έργων.

Δεκαετίες ολόκληρες , όσο τουλάχιστον εγώ θυμάμαι , η νομοθεσία κινείται ρουσφετολογικά , κομματικά , αποσπασματικά, διχαστικά με αδιαφάνεια και πάντα για εξυπηρέτηση συμφερόντων μικρών ή μεγάλων.

Ένα παράδειγμα όχι το μοναδικό αλλά χαρακτηριστικό . Οι μελέτες – κατασκευές τις οποίες όπως μαθαίνω ο κ. Υπουργός μας θέλει να τις επεκτείνει , θεός φυλάξει , σε όλα τα έργα.

Όλοι πια αναγνωρίζουν ότι πιο σάπιο , αδιαφανές και διαπλεκόμενο σύστημα δεν υπάρχει.Βοά όλη η Ελλάδα για στημένες επιτροπές , για οικονομικές προσφορές που αφού μένουν ένα και δύο χρόνια στα συρτάρια δήθεν «φυλαγμένες» , ανοίγουν κρυφά και αντικαθίστανται με άλλες με αποτέλεσμα , ω του θαύματος , οι εκπτώσεις να κυμαίνονται από 0% συν κάτι έως 6-7% το πολύ.

Και ενώ η συνέλευση των μελών του ΣΑΤΕ αποφάσισε να προτείνει την κατάργηση του συστήματος το Δ.Σ. επιμένει στην διατήρηση και βελτίωση του . Στις προτεινόμενες «βελτιώσεις» όμως δεν αναφέρθηκε ποτέ στην μία και μοναδική τροποποίηση που θα περιόριζε σε σημαντικό βαθμό τη διαπλοκή: ΤΗΝ ΑΜΕΣΗ ΑΠΟΣΦΡΑΓΙΣΗ ΤΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΠΡΟΣΦΟΡΩΝ ΤΑΥΤΟΧΡΟΝΑ ΜΕ ΤΗΝ ΥΠΟΒΟΛΗ ΤΩΝ ΠΡΟΣΦΟΡΩΝ. Έτσι θα απεκαθίστατο σε σημαντικό βαθμό ο υγιής ανταγωνισμός , πολύ δύσκολα η κάθε επιτροπή θα απέκλειε για ασήμαντη αφορμή μια οικονομικά συμφέρουσα προσφορά και ο κάθε συνάδελφος θα εξαντλούσε τα περιθώρια κόστους στην προσφορά του χωρίς να προσμένει ότι θα «αλλάξει» την προσφορά του στην πορεία ανάλογα με το

«ξεσκαρτάρισμα» . Και μην ακούσω «θεωρίες» ότι η επιτροπή θα επηρεάζεται από τις οικονομικές προσφορές εφόσον όλοι γνωρίζουμε πως και γιατί επηρεάζονται οι επιτροπές .

- 2) Επανέρχομαι στο θέμα των υπερβολικών εκπτώσεων για τις οποίες πέραν των προαναφερθέντων αιτίων ευθύνονται και οι συνάδελφοι που τις προσφέρουν διότι ενώ γνωρίζουν πολύ καλά ότι οι προσφορές τους είναι πέραν πάσης λογικής και κοστολογίου (ακόμα και υπερβολικά «διεσταλμένου») επιμένουν σ'αυτές. Υπολογίζοντας – που αλλού- στην αδυναμία των μελετών και των υπηρεσιών να ασκήσουν αποτελεσματική επίβλεψη.

Αυτό όμως έχει σαν συνέπεια πέραν της πιθανότατης δικής τους καταστροφής , πέραν των προβλημάτων που θα ανακύψουν στην κατασκευή των έργων και στα συμφέροντα του δημοσίου , την καταστροφή και των υπόλοιπων υγιών και σοβαρών επιχειρήσεων που αδυνατώντας να μπουν στο «σπινάλ» του θανάτου των μεγάλων εκπτώσεων οδηγούνται ταχύτατα στην ανεργία.

Γι' αυτό πέραν και κυρίως των γενικότερων μεταρρυθμίσεων του θεσμικού πλαισίου για τις οποίες πρέπει επί τέλους να ξεκινήσει συζήτηση και να υποβληθούν σοβαρές προτάσεις από τις εργοληπτικές οργανώσεις, προτείνω τις ακόλουθες άμεσες ρυθμίσεις για την ανακοπή τουλάχιστον του φαινομένου των εξαιρετικά υπερβολικών εκπτώσεων χωρίς να ισχυρίζομαι ότι με τις προτάσεις αυτές θα υπάρξει ριζική αντιμετώπιση του προβλήματος .

Εννοείται ότι οι προτάσεις αυτές κινούνται έξω από κάθε σκέψη επαναφοράς κάθε είδους μαθηματικού τύπου ανάδειξης μειοδότη ο οποίος για τους γνωστούς λόγους έχει οριστικά τεθεί στο “χρονοντούλαπο της ιστορίας” .

- α) Επαναφορά του θεσμού των πρόσθετων εγγυήσεων ως εξής :

- Όριο εφαρμογής η έκπτωση 32% (πάντα επί του ποσού της σύμβασης)
- Για εκπτώσεις από 32%-42% μισή μονάδα εγγύησης ανά μονάδα έκπτωσης
- Για εκπτώσεις από 42%-52% μιάμιση (1 ½) μονάδα εγγύησης ανά μονάδα έκπτωσης
- Για εκπτώσεις από 52%-62% τρεις μονάδες εγγύησης ανά μονάδα έκπτωσης
- Για εκπτώσεις από 62% και άνω πέντε μονάδες εγγύησης ανά μονάδα έκπτωσης μέχρι οι πρόσθετες εγγυήσεις να φτάσουν οροφή το 100% της σύμβασης (αντιστοιχεί σε έκπτωση 72%)

Με την ρύθμιση αυτή θεσπίζονται πρόσθετες εγγυήσεις εκλογικευμένες και κλιμακούμενες για τις υπερβολικά μεγάλες εκπτώσεις π.χ. για έργο προϋπολογισμού 1.000.000€ χωρίς Φ.Π.Α. και έκπτωση 65% οι πρόσθετες εγγυήσεις θα είναι 227.500€ ενώ με το παλαιό σύστημα θα ήταν 400.000€

- β) Εξετάζονται οι έγκυρες υποβληθείσες προσφορές ως εξής :

- Εξάγεται ο μέσος όρος εκπτώσεων όλων των προσφορών
 - Από αυτόν τον μέσο όρο αφαιρούνται δέκα (10) ποσοστιαίες μονάδες έκπτωσης και όσες προσφορές είναι μικρότερες από την προκύπτουσα μετά την αφαίρεση μέση έκπτωση παραλείπονται από το επόμενο στάδιο
 - Εξάγεται νέος μ.ο. με τις εναπομείναντες ως ανωτέρω προσφορές
- Στο νέο αυτό μέσο όρο προστίθεται συντελεστής $v=0$ έως 25 ως εξής:

- Αν ο νέος μ.ο. είναι <25 : $v=25$
- Αν ο νέος μ.ο. είναι 25 - 30: $v=20$
- Αν ο νέος μ.ο. είναι 30 - 35: $v=15$
- Αν ο νέος μ.ο. είναι 35 - 40: $v=12$
- Αν ο νέος μ.ο. είναι 40 - 45: $v=10$
- Αν ο νέος μ.ο. είναι 45 - 50: $v=7$
- Αν ο νέος μ.ο. είναι 50 - 55: $v=4$
- Αν ο νέος μ.ο. είναι 55 - 60: $v=2$
- Αν ο νέος μ.ο. είναι > 60: $v=0$

Έτσι διαμορφώνεται μία οριακή έκπτωση : $E=$ νέος μ.ο.+ v και στην μειοδότη προσφορά εφόσον είναι μεγαλύτερη από την οριακή έκπτωση και οπωσδήποτε >45% επιβάλλονται σωρευτικά οι εξής συνέπειες.

- Να μην καταβάλλεται προκαταβολή όπου ο νόμος το επιτρέπει
- Να γίνονται υποχρεωτικά κρατήσεις στις πιστοποιήσεις 10% (πέραν του 5% που προβλέπει ο νόμος) μέχρι να συμπληρωθεί το 65% του συμβατικού ποσού (χωρίς αναθεώρηση) τότε οι κρατήσεις αυτές θα επιστρέφονται σταδιακά τουλάχιστον 20% σε κάθε πιστοποίηση μέχρι εξαντλήσεως για τις υπόλοιπες πιστοποιήσεις ή συνολικά σε ενδεχόμενο πρόωρο τελικό λογαριασμό.

Για τις υπόλοιπες πλην της μειοδότης προσφορές που είναι μεγαλύτερες από την οριακή έκπτωση ως ανωτέρω θα επιβάλλεται πρόστιμο (με αντίστοιχο ποσόν κατάπτωσης από την εγγυητική επιστολή συμμετοχής) ίσο με το 0,3‰ του προϋπολογισμού του έργου χωρίς Φ.Π.Α επί της διαφοράς έκπτωσης πάνω από το όριο για τις υπερβολικά χαμηλές προσφορές (υ.χ.π.)

Στόχος των προτάσεων αυτών είναι να διατηρείται το δικαίωμα αναδοχής στον μειοδότη αλλά αυτός να αναλαμβάνει και τη ευθύνη της προσφοράς του και ταυτόχρονα το δημόσιο να έχει επαρκείς εγγυήσεις για την ολοκλήρωση του έργου.

Επίσης οι προτάσεις κινούνται απολύτως στη σφαίρα της λογικής και της εμπειρίας εφ' όσον στη πράξη οι εκπτώσεις κάτω από 10% από τον αρχικό μ.ο. των έγκυρων προσφορών είναι πλέον λίγες και δεν πρέπει να επηρεάζουν τον μέσο όρο των ανταγωνιστικών προσφορών γι' αυτό αφαιρούνται μειώνοντας έτσι τον κίνδυνο χειραγώγησης του μ.ο. των προσφορών προς τα κάτω.

Οι προσφορές πάνω από τον νέο αυξημένο μ.ο. των ανταγωνιστικών προσφορών προσαυξημένο με συντελεστή προσαύξεσης $v=0-25\%$ κινούνται ως επί το πλείστον σε επίπεδο εκπτώσεων μεγαλύτερο από 50%-60% (ανάλογα με τον μέσο όρο των προσφορών) και είναι πράγματι κατά βάση υπερβολικές.

Σημασία έχει ούτε να τιμωρούνται μεγάλες εκπτώσεις που όμως είναι κοντά στον μέσο όρο ούτε πάλι αν ο μ.ο. είναι υψηλός να δικαιολογούνται υπερβολικές εκπτώσεις πολύ μεγαλύτερες από τον ανωτέρω μέσο όρο.

Διότι μπορεί κάποιιοι συνάδελφοι να ξέφυγαν αλλά η μεγάλη πλειοψηφία, τουλάχιστον μέχρι σήμερα συγκρατείται. Άλλωστε αν οι περισσότερες εκπτώσεις είναι μεγάλες τότε και ο μ.ο. είναι μεγάλος και έτσι πιθανόν καμία προσφορά δεν θα τιμωρείται.

Πιθανότητες χειραγώγησης προσφορών με εκπτώσεις προς τα πάνω προκειμένου να ανεβάζουν το μέσο όρο είναι μικρές διότι προβλέπεται τιμωρία και των προσφορών αυτών.

Εννοείται ότι θέτω τις προτάσεις αυτές στην κρίση των συναδέλφων.

Πάσα βελτίωση απολύτως δεκτή.

Πάσα απόρριψη επίσης δεκτή αλλά να είναι αιτιολογημένη (Ας κάνουν παραδείγματα οι συνάδελφοι θα δουν ότι η πρόταση βασικά δουλεύει δίκαια).

ΕΠΑΝΑΛΑΜΒΑΝΩ : Πρόκειται για μέτρα μερικής ανακοπής του φαινομένου και όχι εξάλειψης αυτού.

ΠΑΤΡΑ 18/12/2015

Με εκτίμηση
Για την Εταιρεία

Στάθης Παρασκευόπουλος

Υ.Γ. Επισυνάπτω τα παρακάτω παραδείγματα :

Παράδειγμα 1^ο

Υποβληθείσες προσφορές :

17%,19%,23%,27%,33%,37%,41%,45%,48%,49%,51%,53%,57%,58%,59%

Πλήθος προσφορών : 15

Μειοδότης : 59%

Μ.ο. προσφορών :

$\frac{17+19+23+27+33+37+41+45+48+49+51+53+57+58+59}{15} = 41,13\% - 10\% = 31,13\%$

15

Αφαιρούνται οι προσφορές <31,13 ήτοι οι 17%,19%,23%,27%

Νέος μ.ο. $\frac{33+37+41+45+48+49+51+53+57+58+59}{11} = 48,27\%$

11

Προστίθεται ν=7% : 55,27% άρα υ.χ.π =57%,58%,59%

Παράδειγμα 2^ο

Υποβληθείσες προσφορές : 28%,35%,39%,45%,49%,55%,59%

Πλήθος προσφορών : 7

Μειοδότης : 59%

Μ.ο. προσφορών :

$\frac{28+35+39+45+49+55+59}{7} = 44,28\% - 10\% = 34,28\%$

7

Αφαιρούνται οι προσφορές <34,28% ήτοι η προσφορά 28%

Νέος μ.ο. $\frac{35+39+45+49+55+59}{6} = 47\%$

6

Προστίθεται ν=7% : 54% άρα υ.χ.π =55%,59%

Παράδειγμα 3°

Υποβληθείσες προσφορές : 32%,38%,41%,42%,45%,49%,51%,53%,54%

Πλήθος προσφορών : 9

Μειοδότης : 54%

Μ.ο. προσφορών :

$$\frac{32+38+41+42+45+49+51+53+54}{9} = 45\% - 10\% = 35\%$$

9

Αφαιρούνται οι προσφορές <35% ήτοι η προσφορά 32%

Νέος μ.ο. $\frac{38+41+42+45+49+51+53+54}{8} = 46,62\%$

8

Προστίθεται $v=7\%$: 53,62% άρα υ.χ.π =54%

Παράδειγμα 4°

Υποβληθείσες προσφορές : 41%,45%,47%,49%,53%,55%

Πλήθος προσφορών : 6

Μειοδότης : 55%

Μ.ο. προσφορών :

$$\frac{41+45+47+49+53+55}{6} = 48,33\% - 10\% = 38,33\%$$

6

Δεν αφαιρείται καμία προσφορά

υ.χ.π. $>48,33 + 7 = 55,33\%$ άρα υ.χ.π =0

Παράδειγμα 5°

Υποβληθείσες προσφορές : 17%,28%,37%,45%,51%,56%,58%,59%,61%,63%,65%

Πλήθος προσφορών : 11

Μειοδότης : 65%

Μ.ο. προσφορών :

$$\frac{17+28+37+45+51+56+58+59+61+63+65}{11} = 49,09\% - 10\% = 39,09\%$$

11

Αφαιρούνται οι προσφορές <39,09% ήτοι οι 17%,28%,37%

Νέος μ.ο. $\frac{45+51+56+58+59+61+63+65}{8} = 57,25\%$

8

Προστίθεται $v=2\%$: 59,25% άρα υ.χ.π =61%,63%,65%

Παράδειγμα 6°

Υποβληθείσες προσφορές : 5%,7%,12%,17%,21%,46%

Πλήθος προσφορών : 6

Μειοδότης : 46%

Μ.ο. προσφορών :

$$\frac{5+7+12+17+21+46}{6} = 18\% - 10\% = 8\%$$

6

Αφαιρούνται οι προσφορές <8% ήτοι οι 5%,7%

Νέος μ.ο. $\frac{12+17+21+46}{4} = 24\%$

4

Προστίθεται $v=25\%$: 49% άρα υ.χ.π =0